

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántári czikkék:

garmond sera után 20 kr. fizetendő.

Politikai hajótörés.

Ha igaz a „Bp. H.” közlése, a kolozsvári oláh-körök felettébb elkedvetlenedve vannak, még pedig azért, mert holmi politikai küldetés hajótörést szenvedett.

Azt adja hírül a nevezett újság tudósítója, hogy az erdélyrészi oláhok megbízásából egyik kolozsvári ügyvéd a napokban Budapesten járt és felkereste az akkor ott időzőtt bécsi pápai követet: Monsignore Agliárdit és nem kisebb dologra, mint arra akarta a biboros főpapot megnyerni, hogy eszközölje ki a királynál az erdélyi oláhok küldöttségének elfogadását, mely küldöttség egy újabb memorandummal kíván a felség elé járulni.

A nunczius kereken kijelentette, hogy ez a közbenjárás összeférhetetlen az ő nuncziusi állásával, mert a szentszék köve sohasem avatkozik az illető ország belügyeibe.

Daczára a nunczius határozott viszszautasításának, az illető küldött még is alkalmat vett magának arra, hogy a biboros előtt elmondja az erdélyi oláhság sérelmeit.

Agliárdi ur nyugodtan végighallgatta a reá egyáltalán nem tartozó dolgokat és igen helyes, rövid és böles választ adott a bőbeszédű prókátor terjedős előterjesztésére

Azt tanácsolta neki, hogy „igyekezzenek a jó egyetértést magyarok és a románok között helyreállítani és felhagyni olyan törekvésekkel, melyeknek teljesítése lehetetlen.”

A prókátor urnak a pápai követel folytatott beszélgetéséről, s főképen missziójának megíusultáról szóló jelentése — a mint írják — a kolozsvári oláh köröket nagyon elkedvetlenítette.

Hát azt, hogy ezen újabb kísérletüknek balsikere nem hatott reájuk felvillanyozólag — hajlandók vagyunk minden tanakodás nélkül elhinni. A végén senkinek sem okoz örömet, ha azt kell tapasztalnia, hogy jogosnak vélt törekvései megíusulnak. Az erdélyrészi oláh köröket nem először éri politikai törekvéseikben a balsiker és nem most először részesülnek abban a sorsban, hogy épen ott érte őket legnagyobb csalódás, a hol leginkább reménykedtek törekvéseik sikerében.

Csak pár éve még, hogy az az országgraszoló kudarcz érte őket, hogy

a Bécsbe menesztett küldöttség még csak bebocsátást sem nyert a felséghez, s a hirhelt Memorandumot tartalmazó iratsomagot feltöretlenül hozták vissza.

Ennek a kudarcnak később még egyéb sulyos következményei is lettek és ennek daczára mit sem okultak a történekből és újabb kísérleteket tesznek, a melyek szintén nem kecsegtetnek több sikerrel, mint a minöben eddigi hason törekvéseik részestültek.

De hát mit akarnak tulajdonképen?

Minő okosság, vagy politikai bölcsesség diktálja nekik azt, hogy egyik kudarcz után rögtön egy újabb kudarczot készítsenek elő és midőn alig épülnek ki egyik bajból, beleessenek a másikba?

És mit reméltek épen a pápa követétől? Azt-e, hogy a magyar király pusztán a pápai követ közbenjárása következtében ellentétbe helyezi magát a magyar kormány ismert politikájával és egy biboros főpap szavára egyszerre megnyitattja az oláh küldöttség előtt a Burg kapuit, a mely elől egy izben már az ő uralkodói bölcsessége olyan csufos visszatérésre kényszerítette?

Ebből az újabb kudarczból most ismételtlen meggyőződhetek arról, hogy még csak közbenjárót sem találhatnak maguknak oly célra, hogy a magyar állam illetékes faktorai által ismételtlen elítélt törekvéseik érvényesülést nyerhessenek.

Meggyőződhetek arról, hogy vélt sérelmekre nézve orvoslást sem Memorandumok szerkesztése, sem magas befolyások meghódítása után nem szerezhetnek.

Az a böles király — a kit az erdélyrészi oláhság csak Bécsben vél fel találni — már ismételtlen megértette velük, hogy állítólag megsértett nemzetiségi jogaikban csak az érdekelte alkotmányos tényezők közös megegyezése és együttes elhatározása után restitúálhatják magukat.

Ámde ők nem ezt a helyes utat keresik. Ők az alkotmányos tényezők megkerülésével igyekeznek még most is olyan sérelmekre orvoslást nyerni, a mely sérelmek az alkotmányos tényezők már ismételtlen kellő értékükre szállítottak le.

Még most is, midőn az első Memorandum balsorsa még igen élénk

emlékezetükben élhet — ismét csak a régi utat akarják taposni. Ismét csak Memorandummal akarnak a felségnek alkalmatlankodni, holott ez már elég érthetően kijelentette, hogy neki ebben a politikai sportban semmi öröme nem telik.

De hát miért alkalmatlankodnak megint?

Mit reméltek épen a szent szék követjétől?

Ha leczkét vártak tőle, azt alaposan megkapták.

Már most csak egy tanácsunk lehet a számukra: Agliardi biboros elég helyesen és böles megfontolással arra oktatta: „Igyekezzenek a jó egyetértést helyreállítani, s felhagyni olyan törekvésekkel, a melyeknek teljesítése lehetetlen.”

Ha a legújabb politikai küldetés kudarczát helyre akarják ütni, mi is csak azt mondjuk: „Igyekezzenek a biboros jó tanácsát megfogadni, ezzel bizonynyára többre mennek, mint egy újabb — Memorandummal és egy újabb kísérlet kudarczával, vagy a mostanihoz hasonló — politikai hajótöréssel.”

Politikai hírek.

Uj miniszteri tanácsos Értesülésünk szerint a király Sz. mecs.ányi Miklóst, az országos képművészeti tanács titkárát, kultuszminiszteri tanácsossá nevezte ki. Az új tanácsos a Szalay Imre muzeum igazgató által megíusedett IX-ik ügyosztálynak lesz szakosztály főnöke. A kinevezést, hivatalos lap egyik közelebbi száma fogja közzétenni.

Magyar udvartartás a képviselőházban.

A magyar királyi udvartartás kérdésére vonatkozólag a legutóbbi napokban megjelent hírlapi közlemények ügyében a K. É. szerint Meszlényi Lajos képviselő a képviselőház szombati ülésében interpellációt fog intézni a miniszterelnökhöz.

Válság a kormányban. Budapesti politikai körökben teljesen befejezett ténynek tekintik Festetics Andor grófnak a Bánffy-kabinetből való kiválasztását. Utóda a földművelésügyi miniszterségben Perczel Dezső belügyminiszter lesz. A kormány e tárczára voltaképen a főrendi ellenzék egyik fiatal tagja, ifj. Széchenyi Imre grófot akarta megnyerni, de a gróf nem vállalkozott. A belügyminiszteri tárcát Bánffy Dezső báró miniszterelnök veszi át.

Agliárdi és az oláhok.

Az erdélyi oláhok hír szerint egy hírneves ügyvédet küldtek speciális misszióval, a pápai nuncziushoz. Az ügyvéd hétfőn tért vissza s kijelent, hogy küldetése hajótörést szenvedett.

Missziója abból állt, hogy Agliárdi közbenjárását kérje a királynál, hogy az újabb memorandummal nem sokára Bécsbe küldendő küldöttséget a király fogadjja. A nunczius kijelentette, hogy a kért közbenjárás állásával összeférhetetlen. A szentszék köve nem avatkozik az illető ország belügyeibe.

Az ügyvéd előadván az erdélyi oláhság állítólagos sérelmeit és követeléseit, Agliárdi értesüléseire hivatkozott, melyek szerint a kormány, illetőleg a miniszterelnök, kész minden jogos kívánságukat tekintetbe venni.

Oly engedményeket azonban, melyek a magyar államegységet veszélyeztetetik, kívánni nem lehet. A szentszék a magyar birodalom megerősödését kívánja. A pápa Magyarországot a római kuria egyik oszlopának tekinti, annyiaval inkább, mert Magyarországon át vezet az út keletrre.

Ha az erdélyi oláhok némi sulyt fektetnek véleményemre, akkor igyekezni fognak a jó egyetértést az oláhok és a magyarok közt helyreállítani és felhagynak oly követelésekkel, melyek teljesítése lehetetlen.

Az ügyvéd jelentése a nuncziusnál történt kihallgatás folyamáról, az erdélyi oláhokat fölötté elkedvetlenítette.

Pénzügyi tisztviselők mozgalmá.

Budapest, ápr. 24.

Többször említést tettünk már arról a mozgalomról, mely a magyarországi pénzügyi fogalmazási személyzet körében, helyzetük javítása céljából, megindult. A minap tartott nagy értekezletük, mint azt annak idején megírtuk, száztagnu bizottságot választott, mely a tisztviselői kar óhajátait összefoglaló és megokoló memorandumot dolgozott ki. Ezt a memorandumot, melyet alább közlünk, ma nyújtották át a miniszterelnöknek, a pénzügyminiszternek és államtitkárainak.

Bánffy miniszterelnök d. e. fél 11-kor, Lukács pénzügyminiszter d. u. 2 órakor fogadta a deputációját, melyet Kollmann Károly főv. adófelügyelő-helyettes, Fejérvári József, Komáromy István és Orel Géza vezettek. A miniszterek szokásos vályveregetéssel fogadták a tisztelgőket, pozitív ígéretek azonban nem tettek.

Pedig a pénzügyi fogalmazási személyzet kívánságai teljesen a jogosultság és mélt

tányosság körében memoznunk, a mint erről tanúságot tesz memorandumuk.

Kérelmük főbb pontjai a következők:

1. A fizetési osztályok három fokozatának azonnal való betöltése, vagyis az, hogy már az 1896. évi költségvetésben az egy személyzeti létszámba tartozók egyenlő számban osztassanak be a törvényben megjelölt három fizetési fokozatba.

2. Magasabb állások szaporítása, vagyis, hogy a X., IX. és VIII. fizetési osztályok akké legyenek rendszeresítve, hogy a most ezekben sorozott 876 tisztviselő közül a fele: azaz 438, a VIII. fizetési osztályba tartozzék, míg a többiek a IX. és X. fizetési osztályokba egyenlő arányban legyenek besorozva, — továbbá:

3. Minden vidéki pénzügyi igazgatóság, mint a budapesti m. kir. központi díj- és illeték-kiszabási hivatal főnöke, a VI-ik helyettese pedig a VII-ik fizetési osztályba, soroztassék; míg a székesfővárosban székelő két pénzügyigazgatóság főnöke és a királyi adófelügyelő, az V-ik, helyetteseik pedig a VI-ik fizetési osztályba tartozzanak.

4. További kérelmünk oda terjedt, hogy a vidéki pénzügyi hatóságoknál alkalmazott tisztviselők lakbéré a mostani viszonyok szerint újból rendeztessék, a fővárosban alkalmazottak pedig, különös tekintettel a küszöbön álló ezredéves ünnepségekre, helyi lakbér-pótlékot kapjanak.

Bánffy miniszterelnöknel délelőtt fél 12 órakor tisztelgett a küldöttség, melynek szónoka, Orel Géza, pénzügyigazgatósági titkár rövid beszéd kíséretében átnyújtotta a memorandumot.

Bánffy miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy nem ismeri teljesen azokat az igényeket, a melyeket a pénzügyi tisztviselők emeltek s azért hosszabb tanulmány alá kell azokat vennie. Azt mindenesetre ígéri, hogy az igényeket, ha az ország anyagi helyzete megengedi, figyelembe fogja venni s jogos igényeik, ha nem is egyszerre, de legalább fokozatosan kielégítést fognak nyerni.

A tisztviselőket a miniszter nyilatkozata láthatólag megnyugtatta.

A nunczius N.-Váradon.

N.-Várad, ápril 24.

Agliardi nunczius ma reggel misét mondott, megtekintette a székesegyházat és küldöttségeket fogadott.

A lat. szertartásu káptalan küldöttségének hosszasanban válaszolt. Örömet fejezte ki a felett, hogy a káptalan hazafias és válasos, ez a két magasztos ideál egybeforrt a Szent István birodalmában. Az ideálók a szereteten alapulnak, kívánja, hogy e szeretet éljen és gyümölcsözzék.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. április 25.

A szépség iskolája.

A nők, a kik különben nem nagy barátjai a filozófiának, abban az egyben igazat adnak annak a bölesésznek, a ki azt állította, hogy a nő legfőbb birtoka: a szépség.

A szépségről azt mondják, hogy az ifjuság privilégiuma és a pesszimisták szeméretetik a nőknek, hogy szépségüket a gyorsan muló ifjukoron túl is megőrizni iparkodnak. — Ezek rendszeriot a rég mult időkkel érvelnek, azzal, hogy lám akkor is voltak szép asszonyok, szebbek mint a maiak, pedig a festéket, — pudert még hírből sem ismerték.

Pedig ennél nagyobb hazugság nincs. A történelem arról győz meg, hogy a nők soha annyira el nem hanyagolták szépségüket, mint éppen a mi korunkban. Az asszonyok sokkal élelmesebbek, semhogy ilyen tudós könyvmolyra lenne szükségük a ki szépséükre, mint a mi asszonyaink s szinte úgy tetszik, hogy abban a korban, mely szinpadon, irodalomban, művészetben a rideg realizmust megteremtette, a női szépség értéktelen dologgá vált.

Ez ellen az amerikai nők szóltak fel leghamarább. New-Yorkban e napokban női egyesület alakult, a mely a szépség ápolását tűzte ki főfeladatává. A tagok oktatást nyernek abban, hogy nemcsak magukon hanem

az élet minden viszonyaiban, tehát beszéd közben, mozdulataikban, nevetésükben, a társaságban és a bálteremben, sőt még alvás közben is a szép hatását közvetítsék.

Ha az amerikai nők szépségét ismerjük, nem csodálkozhatunk azon, hogy annak ápolása náluk, mint hajdanta Európában is, művészet számba megy. Náluk különösen a legutóbbi években, a nők nevelésénél jövőjükre való tekintettel járnak el, hogy majdan önálló existenciát alapíthassanak, s így nem csoda, ha a nők jellemében és viselkedésükben napról-napra férfiasabbakká válnak, a mi bizony nálunk a szépségnek meglehetősen rovására megy. Ezek volnának eddig a nőmanczipáció egyedüli áldásai.

A szerencsétlen Mária Antoinette királynő tíz éves volt, a mikor anyja előtt az első tánczot eljárt. Mária Thérézia testi nevelésére rendkívüli gondot fordított, s itt sajátította el azt a valóban királynői magatartást, a mely udvara beutái közül is első pilanatra megkülönböztette. Mária Antoinette különben egy fehér mosóruhát a legnagyobb toillettnél is többre becsült s jobban érezte magát gyermekei körében, mint az udvar pompájában.

A tizennyolczadik században a mosoly is a legszkrupulózusabb tanulmányok tárgyát képezte. Teli szájjal hahótára fakadni, a szalanok paritetjén a jó illem megsértését jelentette. A rangbeli hölgyeket már idejekorán arra szoktatták, hogy mosolygás közben ajkukat kerekre csucsorítsák, csak a felső fogcsorukat mutassák, a melyet azonban az

alsó ajaktól elválasztani a világért sem szabad. A korbelt mesterek, különösen Watteau kaczagó szép asszonyai valóban a tavasz derűs mosolyára emlékeztetnek.

Ránk maradt egy akkori szép asszony tipikus mondása, a mely így hangzik: Sokat sirni, sokat nevetni és sokat szeretni nem szabad; mind a három megárt a szépségnek.

A szin ápolására is természetesen kiváló gondot fordítottak. A jó társaság hölgyeink ugyszólván privilégiumát képezte, hogy soha halványan, vagy ránczos képpel meg ne jelenjenek. — A nap sugarainak káros hatásai ellen fekete álarczczal védekeztek, mely szokás aztán innen Spanyol-, Lengyel-, Orosz- és Németországba is kiszármazott.

A régi görögök termették meg legelőször a valódi szépség ideáljait s nagyon természetes, hogy ez a nép a női bájok ápolására is sokat adott. Eleven, mozgó műreket iparkodtak a nőből alkotni. Aszpázia, Periklesz híres barátnője az ifju görög asszonyokat maga köré gyűjtötte s böles tanácsokkal szolgált nekik arra nézve, hogy az erősebb nem tetszését minél inkább megnyerjék.

A görögök szokásai átszármaztak a rómaiakra. Ezekről vették át a többi népek. Hogy az apostolok mily véleményvel voltak a női szépségről, mutatja Szent Ferenc példája, a ki erkölcsös életre és bájai gondos ápolására intette a keresztény nőket.

Egyes világszép nők emlékét és szoká-

sait a történelem is megőrizte. A szép Barbara, Husz Jánosnak, a Konstanzban megégett apostolnak a felesége embervérben fürdött, hogy üdeségét megőrizze. Rendesen apródjait csalta törőbe. A szűkek vérében fürdő Báthory Erzsébet legendája pedig a magyar közönség előtt is ismeretes.

Szépségre különösen a mult században sokat adtak. „Hat éves voltam — meséli Genlis asszony — a mikor tanított adtak mellém, a ki járt tanított. Halcsontos korzetet adtak rám, a mely erősen összefűzött, cipőket, a melyek hasonló feladatot teljesítettek, vasnyaklánczot kellett viselnem, a mi egyenes járásra kényszerített, ugy, hogy lassan lassan végre elhagytam azokat a szokásokat, a melyeket a vidékről hoztam magammal.”

Kemény próbát kellett az akkori hölgyeknek kiállaniuk, de aztán magaviseletükön, megjelenésükön rajta volt az a gracióztatás, a melylyel a mai generáció csak nehezen versenyezhet. Szépen járt, a három puskédit kifogástalanul elvégezni, fontos dolog számba ment. Azonkívül lakodalmuk napján az udvar előtt az ugynevezett királynő meutettet kellett eljárniuk, a melynek jó vagy rossz eredménye sokszor egész életükre kihatótt.

Maintenon asszony emlékirataiban maga meséli, hogy kicsi korában libákat kellett őrizni. E szerény vidéki foglalkozás daczára azonban gondosan ügyelt arra, hogy arczát a nap ki ne süsse: neki is fekete álarczot kellett viselnie. Senki sem sejtette ebben az

igénytelen kis falusi leánykában, a ki nagy kosárral a kezében ballagott ki a mezőre, vagy pedig imásdáságos könyvvel a hóna alatt igyekezett a templom felé, hogy valamikor Franciaország mindenható asszonyává váljék. És mégis, a mikor a kormányzás teendői leginkább elfoglalták, szépségére nem kevesebb gondot fordított állítólag híres barátnőjétől, Ninov de Lenclostól kapta azt a titkos szert, a melylyel szépségét halottas ágyáig is megőrizhette.

Az akkori nők lefekvés előtt előszere-tettel viaszos kendőt kötöttek homlokukra, a mely állítólag a ránczok képződését megakadályozta.

I. Katalin orosz czárnő éjjelre nyers-hussal bélelt álarczot öltött. II. Katalin czárnő pedig gyakori hideg fürdőkkel őrizte meg késő vénységére szépségét.

A vonások harmoniáján kívül kecses mosoly, szelid tekintet, szeretetreméltó bánásmód és előkelő megjelenés volt az, a mit az akkori nők első sorjában elsajátítani iparkodtak. Hogy az amerikai szépségiskola hívei is ezt tűzték ki céljukul, csak dicsőretre, követésre méltó példa, mindenesetre jobb a nálunk meghonosodott szokásnál, a mely a tulajdonképpeni bájakra ügyet se vetve, minden dolgot és tőmérék költséget a toillet pazar kiállítására fordít, és irodalomból, szinpadról egyaránt minden esztetikai hatást kiküszöböl.

G.

A gör. kat. püspökégek káptalan és pap-ság küldöttségét Pável Mihály püspök vezette. Agliardi válaszában hangsúlyozta, hogy Pável hithűségét, engedelmességét a pápa ismeri. Reméli, hogy az egyháztól a schiama által elszakadt nyáj ismét vitzatér a kath. egyház kebelébe. Végül apostoli áldást adott, a mit a küldöttség térdén állva fogadott.

Ezután tisztelegtek a kir. jogakademia tanárai, a róm. kath. hívek. A tisztelgés 12 órakor ért véget.

Schlauch déli 1 órakor 44 terítéki ebédet adott, melyen a nunciuszus kívül: Pável püspök, a kanonokok, Sal polgármester, Bozoky igazgató Pokorny altábornagy, Virányi honvédelezredes stb. voltak jelen.

Schlauch először a pápát köszöntötte föl, mire a katonazenekar a pápai himnusz játszotta. Ezután Schlauch a nunciuszt elvitte. A nunciusz válaszában hangsúlyozta, hogy Schlauchot azóta szerette volna megismerni, mióta bíborossá kinevezték. A magyar vendégszeretnek — ugymond — hódító varázst érzi a jelenlévők közt, a kikben Magyarországot látja, s Magyarország tündöklő egyház fejedelemét tüdőzőli hódolattal. A Szent István által megalapított alapra helyezett magyar haza iránt odaadó szeretettel, becsüléssel öleli át Schlauchot a pápa, a kinek szívéből szól, midőn a magyar apostoli felséges nagy király iránti tántoríthatatlan mély hódolattal kifejezésére ő felségére emeli poharat, hódolattal üdvözlí Schlauchot.

A zenekar háromszoros tust játszott. Délután a nunciusz meglátogatta a katolikus papnövelőt, a Nogall-intézetet az orsolyaszűzek zárdáját stb.

Este Schlauchnál vacsora volt. Holnap a nunciusz meglátogatja Pável püspököt, a jogakademiát, a főgymnassiumot és a kath. népiskolát.

Délben ismét ebéd lesz. A nunciusz csütörtökön reggel utazik Bécsbe.

A japán-kínai béke.

Pétevár, ápril 23.

Illetékes oldalról azt hangsúlyozzák, hogy azok a bekeféltételek, a melyeken Japán Kínával szemben kikötött, Oroszország érdekeivel lényegesen ellenmondásban állanak. Oroszország kizárólag az ellen foglal állást, hogy a szárazföldön Kína valamely területet átengedjen. Természetesen Oroszországra nézve fontos más államoknak álláspontja is, a melyek ebben a keletázsiai kérdésben érdekelve vannak. Anglia ingadozó álláspontját Péteváron bizonyára nem kell megemlíteni. Különböző azt is hangsúlyozzák, hogy eddig Anglia részéről semmi hivatalos nyilatkozat nem történt, a mely a londoni és pétevári kabinet közötti eredeti meg egyeztetést való eltérést mutatná, hogy a két hatalom között a keletázsiai kérdés mai stádiumában is remélhető a teljes egyetértés helyreállítása.

Ha ezek a hatalmak és hozzá még Németország ebben az ügyben együttesen fellépnek, úgy a japán-kínai béke szerződést még utólag akként módosíthatják, hogy az védelmiül szolgálhat a Kelet-Ázsiában érdekelt hatalmak igényeire nézve.

A „Swet“ szerint Oroszország jelenleg Japán közelében összesen 22 hajót koncentrált 36 ágyúval és megfelelő legénységgel és így a francia hajórajjal 37 hajó és 610 ágyú lesz összpontosítva. Másrészt 20,000 embernyi orosz hadsereg áll rendelkezésre, mely a Jass szigetet tartja megszállva, a honnan Japán oldalról lehetne megtámadni.

A nyitrai választás Nro. 2.

Nyitra, ápril. 24.

Gyönyörű időben nyitotta meg Szunyovszky a választást a megyeházai előtti téren,

szabad ég alatt. Zichy Nándor az aranygyapjas-renddel disztvte, Hunyady Imre gróffal karján, jár a nép között.

Az első bizottságnál folyton a nyitrai kormánypart szavaz, a másodiknál Gimes és Kosztolány kezd 28 Zichy-szavazattal, a melyek közül négyet visszautasítottak.

Tíz órakor Janitsra esett 188 és Zichyre 24 szavazat.

Tíz óra után a galgóczi járás felvonulása által a kormánypart hatalmasan megerősödött; vagy száz kormánypartii jött Kecsényből, Ságáról, Elecskéből.

Sulyovszky átadta az elnökséget a helyettes elnöknek s maga kiment korteskedni a választási helyiség elé. Sulyovszky bekísértett egy embert állítólagos vesztegetés miatt.

A Nyitra városi néppárt a szent András-téren van felállítva óriási zászló alatt és vagy 160 tagból áll. Sokkal impozánsabb ennél a falusiak tanyája, a hol körülbelül 1400 ember van összegyűlekezve. A tanyán nagyon élénk élet uralkodik. Kenyeret osztogatnak, pecsenyét osztanak a szabad ég alatt. Zamojszky gróf és Bolgár Ferencz állandóan köztük vannak. A küzdelem nagy lesz. A döntő szó a galgóczi járásé.

Tíz óra után Gimes szavaz. Az ellenzéki választókönak eddig egy negyed részét utasították vissza.

A második bizottságnál a szavazás végtelenül lassan folyik.

Tizenegy órakor első bizottságnál leszavazott Janitsra 237, Zichyre egy sem, másodiknál Janitsra 22, Zichyre 60.

Martumovszky nyitrai néppárti szustert vesztegetés megkísértése miatt letartóztatták.

Nyitra, ápril 24.

Fél 12 órakor Janitsra 376, Zichyre 79-en szavaztak.

Nyitra, ápr. 24.

1 órakor:

Janitsra leszavazott 500 választó.
Zichyre 102

Nyitra, ápr. 24. d. u. 2 óra.

A szavazás menetét erőszakkal lassítják, hogy a választás belenyúljon a késői éjszakába. A nyitrai kormánypartii szavazókat egyenkint vizit az urna elé.

A néppárt türelmetlenül várakozik.

Egy óra után a szavazatszedő küldöttek ebédelték felkötötték. Szavazó alig jelentkezik. A városban nyugalom van.

Nyitra, ápr. 24. d. u. 2 óra 35. p.

A nyitrai ellenzéket még most sem bocsátják az urnához. A nagyobb községeket hátrahatolják és kordonokat vonnak. Két órakor az úzbégi kormánypart leszavazása után az eredmény ez:

Janits 518.

Zichy 129.

Az ellenzéki szavazókat tömegesen utasítják vissza, s a választási aktus elnyújtása végett, másfél óránt át ebédelték.

Nyitra, ápril 24. 3 óra 35 p.

Háromnegyed 3 órakor bocsátották az urnához a városi ellenzéket. A város kezd élnéklüni. Egy berngett legényt a csendőrök véreire verve és meglöncölve börtönre vetették.

Az első bizottságnál Nagy-Hind szavaz. Mindinkább kitűnik, hogy a választási lajstrom czélzatosan meg van hamisítva.

A szavazatok állása délután 3 órakor:

Janits: 548.

Zichy: 184.

Tóth János lelkeszt, a „Nyitramegyei Szemle“ szerkesztőjét, továbbá Markost, a „Herkó-Páter“ szerkesztőjét és Lédéczy ká-

lánt, azon a czimen, hogy nem idevaló választók, letartóztatták.

Nyitra, 4 ó. 20 p.

A visszautasítások egyre folynak. Kis-Hind 15 szavazója közül 4-et elkergették. Négy órakor a nyitrai ellenzék és Család község szavaz. Eddig 14 község szavazott le, hátra van még 43.

A szavazatok állása:

Janits: 572.

Zichy: 340.

Koraszagos gazdakongresszus.

Mig a május hóban tartandó gazdakongresszusra az előkészületek folynak, az alatt a sajtó egy része élénk hajszát üt elene. Alig született meg a csecsemő, a kegyetlen szívű Herodesnek halál ítélete már is bölcsojtuk fölött fenyeget.

Megtámadták először azt, hogy a kongresszus egybehívásának eszméje a gazdközön-ség közös óhajából született volna, holott a kongresszus egybehívására 400 független magyar gazda egyenlő felhívása adta meg az impulst. Megtámadták, hogy a szervezésével megbízottak erre illetékesek volnának; pedig a szervezésben résztvevők java részének neve, a közigytek terén hosszú éveken át való fáradságos munkálkodást jelent. Kicsinyelték mérvét, lenézték jelentőségét, mielőtt az ismert lett volna. S végre mindazokat, kiknek rendezésében szerep jutott, egy szűkkörű érdekközület bűnrészesének gyanújaival illetik, a mely a kongresszus czime alatt személyi érdeket vagy politikai czélatokat akar elérni.

Honnan ennyi csunya gyanakodás, — ennyi gyűlölet, ennyi szenvedély egy kongresszus ellen, mely egyszerűen alkalmat kíván nyújtani a magyar gazdáknak arra, hogy válságos helyzetükben a javulásra vezető módokatról tanácskozzanak.

Mi indokolja a haragos tiltakozását azoknak, kik a kongresszus czélzatainak visszaszavazásával és sötét jóslatokkal a gazdközön-séget onnan mint büntanyától visszartatani óhajítják?

Hiszzen a kongresszust nem az az 5 vagy 10 férfi teszi ki, kik azt rendezik s a kik a hazafiaságtól s erkölcsiségről apró óriásoktól leczkékét kapnak — hanem áll a kongresszus száz és száz tagjából a társadalomnak egyike külön eszmét, külön meggyőződést és külön döntési jogot hozhat oda magával.

Ha tehát a kongresszus rendezőinek törekvése elenében a közérdekek védelmet követelnének s a törekvések ellensúlyozására az a 700 magyar gazda, a ki eddig tagja a kongresszusnak, nem elegendő; akkor a gazdák érdekeinek megvédésére, nem a legegyszerűbb mód volna-e az, hogy meleg sziveiket s a velük együtt érzőket hoznák oda azok is, kik eddig csak hírlapi cikkekben ragyogattak fókusaikat? Hisz Magyarországon nem 700 gazda van, hanem ugyanennyi millió!

A munka tere nyitva áll mindenki részére, a tanácskozás joga előlegezett mindenkinek; a gazda kelyzete mostoha, ide is, oda is férfiak kellenek. Hol vannak hát ők, a jobbák s miért nem lépnek elő? Ha komoly baj van, a dobverés meg a harangozás nem sokat segít. A dolognak másik vége nem olyan zajos, ke sokkal nehezebb; vegye ezt kezébe, a ki hűtőre a közjónak, az ut nyitva van. Megtehetik, hisz a közvélemény nevében beszélnek, s az a közvélemény, a mely nekik erre a jogot megadta, saját jogait is veszedelemben látván, csak nem fogja nézni érdekei hűtlén kezelését tétlen türelemmel? Ha pedig azt az igaz vérből való gazdaközön-séget, melynek ők a letéteményesei, csak a papirosra tudják bemutatni, van-e ennél csunyasabb játék, a mit valamikor arcz pirulása nélkül üzték? Nem könnyű-e kitalálni

azt, hogy csak a konvencionális harangozási düh dolgozik náluk?

A rossz idő akkor támadt, mikor a kormány a kongresszuson való részvételét megtagadta.

Ez a mozzanat az, melyre a támadások azóta egyfelől kedveskedéssel, másfelől úgy mutatnak rá, mint a ma i kongresszust előre is minden jelentőségétől megfosztotta. Pedig hát mit jelent ez a tény? — pusztá udvariatságot, sőt merészen kifejezett ellen-szenvet, nem egyes személyek, hanem a magyar gazdák szabad törekvéseit képviselő elemek ellenében, mert hisz a visszautasítás idejében a kormány még nem tudhatta, hogy 500 vagy 5000 tagja lesz-e a kongresszusnak? eltűnő kis számú ellenzék, vagy az egész ország lesz-e ott képviselve? S azok, kik a kormányt és lépését emlegetik és simogatják, aligha oly kedves szolgálatot teljesítenek vele szemben, mint gondolják. Mert ha nem volt hiba maga a lépés, hibává vált az által, hogy messze menő, merev konzekvenziák építésére adott alapot s a kongresszus ellen a könnyen hívókkal szemben ártóan alkalmazható fegyvert szolgáltatott.

Hogy e fegyvernek tulvitt használatában a kormány, uszály hordóival osztokodni nem kíván, mutatja az, hogy a földmivelési kormány a vásárgyűlék vajdó kérdésében, a kongresszus véleményét e hó 22-ről kelt leiratában egyenesen kikérte. Megemlítjük ezt, mint csillapító szert a szolgáló készségből fakadó ekkeseredettség s azon hazafias aggodalom ellen, mely a kongresszus semmibevevésétől indul ki.

De zárjuk ki azokat a kétséges támpontokat, melyekre akár a kormány magatartása, akár a mindig kéznél levő látnokok jóslatai a kongresszus megítélhetősére szolgálhatnak. Két ut minden józan elme előtt meg van világítva.

Egyik nehezebb a kongresszus tanácskozási terméihez vezet, hol mindenkinek, ki szívén viseli a magyar gazda sorsát, alkalma van jó meggyőződéseit latba vetve, csakugyan hasznos szolgálatot teljesíteni.

A másik a nyilvánosság teréhez visz, a hol mindenkinek joga van arra, hogy köznséges feltevéseken s gyanukon tapadva, szellemi erejének torna játékával tetszelegjen. Ebben gyönyörködni könnyebb, mert hisz az álpróféták felháborodása hangulatos s nem többre, mint kényelmes vesztéglésre int.

Vállasszon a magyar gazda, hol keresse jó barátokat, hol keresse jobb sorsát.

Mind a két ut nyitva van!

Villamos világítás Kolozsváron.

Kolozsvár, ápril 23.

A villamos világítás ügye, melyet lapunk több év előtt felszínre hozott és folytonosan érlelt, közeledik a megvalósulás stádiuma felé. A város szombatn fogja tárgyalni a G a n z és T á r s a czégnak ajánlatát a kolozsvári villamvilágítás iránt.

Az ajánlatban a czég kijelenti, hogy kész az utcákban a város kívánságára földalatti kábel-hálózatot létesíteni, ha a kérdéses hálózaton belül a magánosok részéről dekaméterenként legalább 8 hectowatt 600 órai évi átlagos áramfogyasztás legalább 3 évre biztosítja lesz. A czég továbbá ezt írja:

A mi a Hídegszamos vízi erejének esetleges alkalmazását illeti, van szerencsénk értesíteni, hogy — mint már megelőző alkalommal azt becses tudomására hozni bátor-kodtunk — mi a legnagyobb készséggel vagyunk hajlandók a kérdéses vízi erőigénybe venni, ha az idejében rendelkezésünkre bocsátható lesz; a mi azonban az ezen vízi erőért fizetendő árat illeti, meg kell jegyeznünk, hogy magától értetődőleg fizetendő ár magassága első sorban attól függ, vajjon az

annak idejében mutatkozandó áramfogyasztás kisebb vagy nagyobb erőfő-gé képviselni és ezen erő hosszabb vagy rövidebb időnt át lesz évenként igénybe véve, mert bizonyos, hogy egy-egy löerőért magasabb évi átalányösszeget fizethetünk, ha az egész erőnek átlagos időbeli igénybevétele hosszabb, mintha átlag csak évi néhány óránt át értékesíthetjük az egész erőt.

A mondottakból következik, hogy a vízi erőre nézve konkrét ajánlatot majd csak akkor tehetünk, ha a várható áramfogyasztás tekintetében legalább hozzávetőleges biztos-sággal fogunk magunknak ítéletet alkot-hatni.

Hogy azonban a tek. tanács a kérdésre nézve legalább némileg tájékozva legyen, van szerencsénk b. tudomására hozni, hogy véleményünk szerint körülbelül 180—300 lóerő igénybevétele lehetne számítani és hogy lóerőnként az évi igénybevétel hosszabb, vagy rövidebb tartama szerint 50—70 frót fizethetnek évenként és tényleges lóerőnként.

A czég bemutatta a szerződés tervezetét is. Ennek egyes pontjaiból a következőket közöljük:

A szerződés szerint 20 évre kizárólagos, ennek lejártá után pedig további 30 évre kizárólagosság nélkül jogot adva a város arra, hogy a város utait, nyilvános tereit, egy a mostani, mint a netán változható városi hártában villamos áram vezetésére szolgáló kábelek vagy sodronyok lerakására, illetve vezetésére felhasználja, valamint arra is, hogy Kolozsvár sz. kir. város területén belül villamos áramot világítási vagy egyéb célokra magánosoknak, vagy közintézeteknek eladhas-szon, illetve iparszerűleg szolgáltatson.

A város részére a világító erő nem lehet drágább, mint a hogy azt azon időben világítás céljából a legkedvezményesebb áron élvező rendes fogyasztó fizeti és ezen normális ár egy 16 normál gyertya erejű lámpánál óránként 1½ krnál semmiesetre sem lehet drágább.

A villamvilágítás ára magánosok részére.

A villamos áram ára 100 watt órán-kint világítási célra 5 kr., erőátviteli célra 3 kr.

A fenti áról a fogyasztók a következő engedményekben részesülnek:

1. a náluk berendezett összes lámpák-nak évi átlagos 600 órán át való igénybevételé után 5%-ban.
2. a náluk berendezett összes lámpák-nak évi átlagos 1000 órán át való igénybevétele után 10%-ban.
3. a náluk berendezett összes lámpák-nak évi átlagos 2000 órán át való igénybevétele után 20%-ban.
4. a náluk berendezett összes lámpák-nak évi átlagos 3000 órán át való igénybevétele után 30%-ban.

A szerződési tervezethez egy táblázatos kimutatás is van csatolva.

E kimutatás szerint a czég a következő városokban rendezett be villamos világítási készülékeket és azok világítási erejét watt-óránként a következő árakon szolgáltatják:

1. E g e r (üzemben van 1894. év óta) 6 kr.)
2. Á r a d (a bizottság a szerződést megkötötte, de még nincs üzemben) 5-5 kr.
3. P é c s (üzemben van 1894. óta) 5-5 kr.
4. B u d a p e s t (üzemben van) 5 kr.
5. N y i r e g y h á z a (nincs üzemben, de a szerződés megkötött) 5 kr.
6. C s á k t o r n y a (üzemben van) 5 kr.
7. N a g y - K a n i z s a (üzemben van) 5 kr.
8. K o l o z s v á r 5 kr.
9. I g l ó (üzemben van) 4 kr.
10. T e m e s v á r (üzemben van 1884. óta) 3-625 kr.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Első kötet.

XXI.

A Ponsonbnyé utolsó szava.

(Folytatás.)

(60.)

A kis kerek asztalon, a régi ezüst készletek és üvegázi virágok között, izletes kis reggeli volt feltéve lazaaz szeletekből, — réce-sült, a hozzá való mellékletekkel, és egy üveg finom bor. Az üvegek velenceiek voltak, a tálak és tányérok Wedgwoodiak.

Beeching ur megett a villásreggelijét és étette Torryt, míg a lazaacal és réce-sülttel foglalkoztak, addig egy szóval sem említették Ponsonbnyét, sem arról a száz fontlór nem beszéltek, melyet számára elő kellett teremteni, de Beeching ur megjegyezte, hogy a háziasszonya, ámbár őt kinalta és nagy figyelmet fordított az ő kiszolgálására, saját maga alig evett valamit, s a tányérját oly szomorúan taszította félre, hogy megsajnálta.

— Ne gondoljon velem, — mondá Leo, midőn észre vette, hogy Beeching reá néz. A nehézséggel valahogy meg kell küzdeni. A mint az előbb mondá, meg vannak a gyémántjaim. Meg kell magamat annyira aláznom, hogy annak az utálatos asszonynak valamelyik karpereczemet adjam át, mint adóságnaknak a biztosítékát.

Ez a sors szorgos követelményeinek tett engedmény volt és Beeching ur érezte, hogy az asszony okosabb kezd lenni.

— Woffington Peg olyanféle személy volt, a ki gyémántokat viselt? — kérde Beeching.

— Ő egy híres színésznő volt és rendkívüli szépség. Magára bízom megítélni, hogy viselt-e?

— Igen, azt hiszem, hogy viselne gyémántokat. Azok mindig viselnek. De nincsenek-e szinpadi hamis ékszerek, melyeket maga kibérelhet?

— Szinpadi ékszerek! Hogy én hamis ékszereket tegyek fel! Midőn mindenik londoni kóristáné igazi gyémántokat visel. Csudálatom, hogy maga nem ismer engemet jobban.

Áthajolt az asztalon, hogy a Beeching poharát megtöltse. Oly gyakran töltötte azt meg azzal a barátságos, majdnem anyai modorral, hogy a vendég észrevétel nélkül elfogyasztotta az üveg bort, nem tudva, hogy Leo az egész idő alatt csak egy fél pohárral szűr-csölt ki. És részvételtelenebb kezdett lenni, mint a milyen a villásreggeli előtt volt, s a Baddeleynek dolga iránt komolyan érdeklődött.

Száz font. Egy ilyen összeg csupa csekélység volt egy olyan ember előtt, a ki az ezreit százával számította és kissé kényelmetlenül érezte magát, midőn egy új száz ezret kezdett meg, éppen, mint egy szegény ember, midőn egy aranyat felvált. Száz fonttal több vagy kevesebb, semmi különbséget sem csinálhatott neki; és ő még sem szerette ezt a csekély pénzét Baddeleynek kölcsönözni, bármennyire bántotta őt. Ő már ez ideig sok százakat kölcsönözött neki, néha Ponsonbnyének, néha a keleti butor raktár számára, néha a kölcsönző istálló számára. Leo nem fizette vissza és Beeching nem várta, sőt nem is kívánta, hogy ő ki legyen fizetve; de azt várta tőle, hogy hálás legyen. Azt várta, hogy ő legyen kiválólagosan kegyelt, mint olyan, a ki a szűkség órájában segítségére volt; de különös kegyben részesült. Leo megengedte neki, hogy szalonjának a törzs vendége legyen, hogy vele menjen mindenütt, mint nem kivaltos fizetője, a ki a kocsiakat, opera jegyeket, piknik villásreggelit, kez-

tyűket és mindenféle csecsebecskéket fizessen, — és fáradságért alig kapott köszönetet. Ő oly rendkívül gazdag volt, hogy — Leo szerint — az ilyen kiadások nem számítottak nála.

De Beechinget az a gondolt bántotta legjobban, hogy St. Austell elibe vőtte téve; hogy ő bár milyen hűséges imádója Leonak, lord St. Austellnek csak mosolyogni kellett azzal az ő hódító mosolyával és a Beeching Joe odaadó hódolata el volt felejtve.

— Én azt hiszem, hogy csak arra vagyok jó a maga életében, hogy az illedelemmel tegyek eleget, midőn maga St. Austellnek a társaságában megy mindenfelé.

— Édes Beechingem, hogy tud ilyen vadakat mondani? Azt képzeli, hogy szerelmes vagyok lord St. Austellbe.

— Én, én Baddeley Leonora? Elfelejté, hogy nekem egy kedves jó férjem van, a ki Indiában én értem fáradozik?

— Én azt gondolom, hogy koronként némelyek közülünk elfelejtik őt.

És ma a check kérdése felett tűnődve, hogy megírja-e azt vagy ne írja, Beeching ur lord St. Austellre is gondolt. Láttá azt az idősebbik nővér iránti hűségében ingadozni, láttá, hogy szeretettel a fiatalabbik nővére vitte át és azt mondta magának, hogy St. Austell megszűnt vetélytársa lenni.

A réce sült és a pezsgó után, melyek mind a ketten kitűnően voltak a maguk nemében, szívélyesebb hangulatban kezdett lenni.

Játszott a dezerttel, Claretből töltött magának, azt a bort ő maga választotta Baddeleynek és ő fizette az árát. Leo az ilyen fele adományokat oly könnyen vette, hogy a virág magába szíjva a harmatot — a nélkül, hogy adját számba vette volna.

Beeching oldalást nézett rá a mint a borát szűröcsölte. Mily szép volt és mily

jól állott a lovagló ruhája és szemében könnyek voltak, igen, valóságos könnyek.

Ő nem a ruhái miatt sirt. A megalázódás érzete volt az, a mi oly mélyen bántotta.

— Ne busuljon, — mondá. Megyek, megnézem azt az asszonyt, hogy lássam, hogy mit lehet vele tenni. Sokkal tartozik neki?

— Félek, hogy nagyon sokkal.

— Mondja meg a legrosszabbat. Adja ide az utolsó számláját.

— Félek, hogy nagyon soknak találja, mondá Leo, a szekrényől egy papirosat kivéve. Ő borzasztó drágán dolgozik, és ez évben olyan szerencsétlen voltam a versenyeken — A mult évben Ascot után temérdeket fizettem neki, és azután ismét — és Doncaster után ismét száz fontot kapott tőlem.

— Meglátom, hogy mit tudok tenni, — mondá Beeching, kissé savanyu arcot csinálva, midőn az egész összeget meglátta.

Eppen kilencszáz font volt.

XXII.

A Beeching ur utolsó szava.

Beeching ur bérkocsiba ült és Cavendish térenek egy olyan utcájába hajtott, mely Londonban a legjobban öltözött asszonyok előtt nagyon ösmeretes volt. Utközben azon tűnődött, hogy mit kellene tennie Baddeleynekért. Ő olyan igazi üzletember volt — ámbár a City-irodában sohasem tintázta be az ujjait — hogy boszantotta száz fontot vetni ennek a harpiának a torkába. Jobban tetszene neki, ha ezzel az asszonnyal valamiféle alkuba léphetne, még abban az esetben is, ha ez az egyezkedés száz fontjánál többre kerülne. A pénzért valami előnyben akart résztülni.

A névjegyet beküldte Ponsonbnyéhoz, és rögtön beeresztették a Cavendish-tér közelében levő ház szentek-szentjében — a Pon-

sonbnyé privát szobájába, irodájába, dolgozószobájába, vagy boudoirjába, hogy a tulajdonosnőnek tetszett azt nevezni, és itten Ponson

Reméljük, hogy Kolozsvár közönsége részére is az ajánlatnál valamivel nagyobb s legalább is a temesvárhoz hasonló árakban fognak megállapodni.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 25.

— **Az Erdélyi Irodalmi Társaság** e hó 23-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a város-háza közgyűlési termében ünnepélyes felolvasó ülést tart. A felolvasások rendje a következő: 1. Márki Sándor: r. tag. Nyolczszáz éve. 2. Kovács Dezső (vendég): Elbeszélés. 3. E. Kovács Gyula r. tag: Költemény. 4. Jakab Ödön r. tag: Rajz.

— **Színház.** Sardounak mélyebb lélektani igazságok nélkül szütkölködő, de szellemes ötletekben rendkívül gazdag, s e mellett gyorsan folyó jeles vigjátéka, a „Napamasszony” került tegnapi színré Nádai Ferencnek, a budapesti nemzeti színház kiváló színművészeinek föléltette, ki az idén már harmadszor vendégszerepel színpadunkon, s a ki tegnap egyikét nyújtotta legjobb alkalmatásainak. Az eljárás, a mint Nádai Ferenc a Sardoutól megrajzolt jellemnek vonásait a legapróbb színekig föltűntette, s a mint ennek a különböző helyzetekben való zavarát megérzékítette s finoman kiszámított játékaival az egyes beálló jeleneteknek hatását előkészítette, de főképp a mint azt a pompás komikumot kifejezésre jutatta a második felvonásban, a hogy a közgyűlésben a hivatalos emberből mindig ki-kitör a magán ember: mind ez Nádai Ferenc kitűnő alakító képességének fényes bizonyosságát szolgáltatta. Azonban a nélkül, hogy Nádai Ferenc tehetségét csak a legfőképp a kisbetei akarnók, minden jeles tulajdonai mellett, játékaának hatásához nagyban hozzájárul az a körülmény is, hogy alkalmat, illetőleg ideje volt szerepét a legkörülfektetebben, s a legpontosabban kidolgozni, mit a mi színházunknak tagjai kiknek minden második-harmadik este játszanok kell, nem lehetnek meg.

Nádai ellenben annyira kidolgozta szerepét, hogy játékaiban nemhogy elesett volna valami, a mi hatást érhet el, de ő maga is saját leleményével sok komikus vonást vegyített szerepébe, melyek némelyike beillett a közgyűlés alakjába, némelyike azonban csak az ügyes alakoskodás hatásával bírt, — mert hőse egyéniségéhez semmi jellemzőt nem nyújtott, sőt jellemének alapvonásaival ellentétben volt. A tegnapi előadás különben a sikerültebbek közül való volt, mert a többi szereplők is megállták helyüket. Hunyadi Margit (az anyós) határozottsággal és kifejezőleg játszott; Szengyörgyi István (Poulot százados) és Megyeri Dezső igen jók voltak; Goth Sándor (Bérand) is hatással játszott. Általában a tegnapi előadás nemcsak mulatságos három órát szerzett, de valódi művelvést nyújtott, az elég szép számú közönségnek, melynek sorában ismételtén ott láttuk a városunktól nagyon megkedvelt Strakosch Febea kisasszonyt is.

— **Strakosch Febea** még egyszer fogfellépni az alkalommal a kolozsvári nemzeti színházban. A bájos művésznő nemes szívére vall, hogy a koristák felkérésére egész héten itt marad Kolozsvárt, csakhogy szombatban az ók jutalomjátékuk alkalmával részt vehessen az előadásban. Azt hisszük, hogy Strakosch kisasszony felléptetett házat fog csinálni a kardaloknak.

— **Elmaradt vendégszereplések.** Sajnálatlalt kell tudomásul vegyük, hogy a czirkusz idejövetele miatt igen sok vendégszereplés el fog maradni színházunknál. Így le kell mondanunk arról, hogy Blaháné, Markus Emilia. Jászay Mari, Szacsyai Imre, Zilahy Gyula budapesti művésznők és művészek játékaiban gyönyörködhesünk.

— **Uj énekiskola.** Mint biztos forrásból értesülünk, Odry Lehel az operaház derék tagja, kinek lejárá szerződését Nopcsa Elek br. kormánybiztos nem újítja meg, Kolozsvárra jő s itt énekiskolát állít föl. Működésében zenei életünk egyik kitűnősége, Rigó Anna k. a fogja támogatni.

— **A piac rendezése.** A főkapitány ur figyelmébe ajánljuk, hogy legyen szives utasítani egy rendelettel azt az 5 vagy 6 naranccsűrű kofát, hogy ne foglalják el az egész piacot, hanem egy helyre, pld. a kerítés mellett levő emelkedett helyen üssék fel a sátraikat, hogy a piac tere szép szabad legyen.

— **Választás.** Nagy érdeklődéssel tekintenek a m.-vásárhelyi iparkamara titkárájának választása elé, a mely pénteken lesz. Kolozsvárról is többen pályáztak e fontos állásra. Tudósítónk jelentése szerint a pályázók száma 16.

— **Az orvostan hallgatók** segítő és önképző egyesületének f. hó 26-án pénteken d. u. 6 órakor a belgyógyászati klinika tantermében rendkívüli gyűlés lesz, melyre az összes tagokat tisztelettel meghívja az elnök. Tárgy: A debreczeni orsz. diák kongresszus Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár

szus körlevelének és programjának bemutatása. 2. a kongresszusra küldendő képviselők megválasztása. 3. Indítványok.

— **Meghívó.** Az Egyetemi Kör bölcséletkari tagjait f. hó 28. (vasárnap), délután 4 órakor tartandó szakosztályi gyűlésre tisztelettel meghívom. Tárgy: 1. Grätz Gusztáv (vendég) fölolvasása: „Szabad-e az akarat?” 2. Folyó ügyek. Kolozsvár, 1895. ápr. 23. Rass Károly, szakoszt. elnök.

— **Meghívó.** Az Egyetemi Kör f. hó 27-én délután 5 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívjuk: Tárgy: Az Egyetemi Körnek a debreczeni országos diákkongresszuson való részvétele és módoszatainak megállapítása. Folyó ügyek. Kolozsvár, 1895. ápr. 25. Kozma Endre, I. alelnök. Imreh Sándor, főtktár.

— **Tavaszi.** A kolozsvári építkezéseknek a tavaszi időjárás kedvez. A száraz meleg napok mind az anyagok előállítására, mind az építések fennakadás nélküli vitelére nagyon kedvezők. A kolozsvári főter három során s a város csaknem minden utcajában folynak az építkezések lázas sietséggel.

— **Eljegyzés.** Körfer István gazt. segéd a K.-Monostori m. kir. igazt. tanítész-nél eljegyezte a napokban Zilahon Berger Cornelia kisasszonyt, Dr. Berger János szilágy-megyei tiszti főorvosnak leányát.

— **A maros-vásárhelyi** székely iparmúzeum nem régiben épült új emeletes épületében csinosan berendezve. Az egyes iparágak kiválóbb produktumai nagy mennyiségben fordulnak elő a múzeumban, nemekint vannak csoportosítva és áttekinthetően elrendezve. A bejáratoknál s az osztályok előtt Széchenyi, Kossuth s a magyar nemzet több nagy férfiaknak szobrai foglalnak helyet. Baross Gábornak is látható egy hatalmas mellszobra, melyet Geiginger marosvásárhelyi tanár készített. A múzeum a székelyföldi ipar fejlődésének néhány évi fennállása alatt nagy lendületet adott. Idegenek s a helyi és a vidéki iparos osztály sűrűn látogatják, hogy gyakorlati ismereteiket gyarapítsák az ipartárgyak kiválóbb mintáinak szemlélése által. A múzeum a közönség szemléletére nyitva van a nappali órákban mindig. A múzeum tárgyakban gazdaggá tétele, valamint azok czélzerű elrendezése körül kiváló érdeme van a múzeum elnöke Kovács Ferencz apátplébánosnak, ki sok utánjárással alkotta meg s László Gyula múzeum örnek, kinek munkásságát s tehetségeit a rendezés sikere dicséri.

— **Gyászhiír** Alólirottak a szív legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a felejtethetlen jó férj, apa nagypapa, testvér és rokon K e s e E l e k földibirtokos, 1848-49-iki honvédhadnagy Deesen meghalt.

— **Sima Ferencz képviselő ügye.** A szegedi királyi törvényszék büntető osztálya, mint egy távirat jelenti, a Sima Ferencz országgyűlési képviselő ellen Máteffy Kálmán doroznai főszolgabíró által elkövetett merénylet ügyében haladéktalanul megindította vizsgálatot. Molnár Elemér vizsgálóbíró és Aigner Károly törvényszéki orvos ma már Szentesen jártak, a hol a vizsgáló bíró saját lakásán kihallgatta Sima Ferencz képviselőt és a tanukat, míg a törvényszéki orvos a sebet vizsgálta meg, a melyet súlyosnak talált. A büntett meggyeszte óriási megbotránkoszt keltett. Segesvárról, Mindszentről, Csongrádról és más községekből küldöttések keresték fel Simát, hogy részvétet kifejezzék.

— **Országgyűlési bizottság Pusztazerén.** Mint szegedi leveleznk jelenti, vasárnap Thaly Kálmán vezetése alatt hét országgyűlési képviselőből álló bizottság száll ki Pusztazerre, az első magyar országgyűlés helyére tanulmányozni, miként lehetne legalkalmasabban ezt a helyet az ezredéves ünnepek alkalmával emlékek megjelölni? A bizottságot Közteleken Basa Kálmán, Pallavicini ögróf uradalmának igazgatója s Novák József uradalmi ügyész fogadják. Szegedről Reizner János, a kiváló történész lesz jelen. Pusztazerén a grófi kastélyban megvendégeli a képviselőket az uradalom.

— **„Kossuth Lajos apánk!”** Különös kis epizód történt hétfőn Budapesten az újépületi kaszárnyában. Az a dandár, a melyhez a kaszárnyában elhelyezett Molnár-ezredbeli két zászlóalj tartozik, uj parancsnok ősi szokás szerint beható szemlést tartott a két zászlóaljon s többek között minden egyes szobát is felülvizsgált. A szobákban sok a Radetzkykép, meg egyéb katonai nagyságoknak az arcképe. A dandárparancsnok szemleközben odafordul egy háttáblán álló ujonczhoz, a ki most áprilisban vonult be s egy ötvenes évekből való Radetzky-képre mutatva azt kérdi tőle, hogy kit ábrázol. A rekruta bátran kivágta:

— Kossuth Lajos apánk!

A parancsnok, a ki nem tud magyarul nem értette meg mindjárt a feleletet, de a tisztet megmagyarázták neki, a mire az ezredes szó nélkül bosszusan távozott. A háttáblán álló baka — a Kecskeméti Első Kerületi Fügetlenség Kör volt szolgája — a ki odahaza esztendőnkön át nap-nap után kegyelettel törölgette Kossuth Lajos arcképet, almélködve nézett az ezredes után.

— **Rezsőfalva pusztulása.** A megbolondult trónörökös nevérl magyarosított tiszamenti község nagyrésze romokban hever, írja a M. E. A megáradt Tisza a mororini töltés beszakadását és a vilova töltés átvágását követőleg teljes erővel neki rontott volt a rezsőfalvi töltésnek; amelyet rövid ideig tartó ostrom után áttört s mint már közöltük Rezsőfalva környékét elöntötte. A község népe alig menekült el a házakból, az áradat megkezdte a rombolás munkáját. Néhol teljesen elöntötte az épületeket, másutt be és kifoly az ablakokon. A gátszakadást követő harmadik napon egymásután kezdtek bedőlni az épületek. A házak beomlása vasárnap dél óta egyre tömegesebben fordul elő. Eddig 275 ház omlott össze, a mint a mentésnél működő csapatok megszámlálhatták.

— **Árviz.** Hivatalosan jelentik: A Tisza és Duna folyamok mentén az árviz még nagy ugyan, de az apadás állandó lévén, a helyzet javul.

— **Földrendés.** Laibachból távirják: A házaknak több, mint 15 százalékát le kell bontani. A hatóságok a betegségek meggátolására megtették a szükséges intézkedéseket. Bécsből és Berlinből több geologus érkezett, hogy a földrendésről tudományos kutatásokat tegyenek. A mentési munkálatok, valamint a segélynyújtási akciók javában folyik. Számos adomány érkezik. A gross-gallenbergi jelentések megerősítik az ottani templom súlyos megsérülésének híret. Vodice, Gallenberg közeleiben, szörnyű pusztulás színtere. Iskola, templom, paplak s 28 ház teljesen elpusztultak.

— **Kossuth Lajos hintaja.** Szerbiai lapok jelentik, hogy Paratyn községben egy érdekes kocsit őriznek, mely állítólag Kossuthé volt. Erről szerbiai lapokban a következőket olvassuk:

Kossuth családja ugyanis tudvalevőleg Szerbián át menekült Törökországba a világosi napok után. Garasani Illés, akkori szerb miniszterelnök meghagyásából a saját hintáján utazó családát mindenütt nagy előzékenységgel fogadták. Kossuth családja Belgrád alatt átkelven Szerbiába, ott a legnagyobb figyelemben részesült s miután Belgrádon megpihent, tovább kísértetett. Kossuthné egyik városból a másikig utazván, végre Paratynba érkezett, hol a vidék legelső embere, Tatár Bogdán saját házába fogadta. Elinduláskor Tatár Bogdán fölajánlotta Kossuthnének a saját kocsiját, mely könnyűségénél fogva a Paratynon túl kezdődő rossz hegyi utakon való utazásra sokkal czélszerűbb, mint a család nehézkes hintaja, mely csak sík lánélyon volt használható. Kossuthné a gazda szolgálattétségét s vendégszeretetét megköszönve, arra kérte Tatár Bogdánt, fogadná el az ő és férje halála jeléül a családi hintót ajándékba. Így maradt Tatár Bogdán birtokában Kossuth hintaja, melyben 6 ülés van s oldalain, valamint rugóin a Kossuth-czimert viseli. Tatár Bogdán menyje, fiának Bogdánovics Tatár Bogdánnak özvegye Natália asszony még ma is őzi Paratynban Kossuth eme hintáját s készséggel mutogatja a kocsit. Ha igaz a szerbiai lapok eme híre — s valódiságában nincs okunk kételkedni — ugye e történelmi nevezetességű kocsit, mint a Kossuth-ereklyék egyik legérdekesebb darabját minden áron vissza kellene szerezni

— **Szeless tereiv.** Szeless Adorján szerencsés elutazása után sűrűn levelez itteni ismerőseivel. Levelei arról tanuskodnak, hogy jól érzi magát a külföldön. Lába — mint írja — már egészen meggyógyult s így a lábízézés különös imertető jele sem könnyítené már meg a rendőrség munkáját. Egyébiránt logközelebb már gyönyörködhetik a rendőrség Szelessben, nem ugyan az eredetiben, hanem az eredetinek hűségese arcképeiben, melyet a napokban küldött meg barátainak. — Azt is írja a küldeményt kísérlő levelében, hogy Amerikába vándorol ki s ott mint farmer próbál szerencsét. Szeless felesége a héten költözött át a Csömöri uton levő lakásából a Józsefvárosba. A költözködsénnél egy sereg detektiv volt jelen, mert azt hitték, hogy Szelessné férje után megy. A detektívek azonban most is hiába szimatoltak. Csak azt jelentették a főkapitánynak, hogy a költözködsénnel rendben történt meg s csupán egy vizes üveg tört el. A főkapitány szerfölött megrögtül ennek a jelentésnek.

— **A pozsonyi primadonna pör** új fordulatot vett. Örley Flóra, kit Krecsányi igazgató havi 500 firtal szerződöttetett, nem fogadta el az első óra szóló fizetést, a melyet egyetlen egy föllépésért s egyruttal végkielégítés gyanánt ajánlott föl neki az igazgató. A primadonna pörre viszi a dolgot, a jury előtt akar énekelni, de nem Pozsonyban és nem Krecsányi társulatából választott jury előtt. De ezt a próba föllépését akkora akarja halasztani, a mikor hangja megjavul. Ennek ellenében Krecsányi orvosi bizonyítványt mutathat föl, a mely azt mondja, hogy Örley Flóra mostani betegsége az ő hangját és énekét semmikép sem érinti.

— **Dákorumán államhivatalnok.** Nagy László szászbesi teleknyói hivatalnokot tisztársai feljelentették, mert Oláhországból becsempészett államellenes iratokat és a magyarságot gunyoló rajzokat terjesztett. Nagy László akkor nyilatkozatot tett közzé, hogy a hir is, a feljelentés is alaptalan. Mint most a Függelben Hirmondó című könyvmatos ujság jelenti, Nagy László ügye annyira nem volt alaptalan, hogy az már a kolozsvári királyi Tábla elé jutott, az iratokkal és rajzokkal együtt, a melyek a feljelentés alkalmával csodálatos módon eltűntek, de aztán megkerültek. Nagy Lászlót az állami szolgálatból is elbocsátották az eset

miatt, és a dákorumán államhivatalnok azóta nyomtalanul eltűnt Szász-Sebesről.

— **A madagaszkári királynő fölségjelvényei.** A madagaszkári királynője nemcsak abban különbözik a többi uralkodóktól, hogy másfél rőfös neve van, hanem abban is, hogy fölségjelvényei sokkal egyszerűbbek és sokkal olcsóbbak, mint bármelyik uralkodóé. Négy vörös esernyő az egész, a melyeket kifeszítve a trónus fölé helyeznek, a mikor a királynő kihallgatást ad. Érdekes, hogy ezt a trónszékét a királynő III. Napoleontól kapta és most épen a francziák munkálkodnak rajta, hogy megfoszszák tőle.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Politikai párbajok.

Budapest, ápr. 25.

A harmadéve tartott képviselőválasztások idején Csávolszky Lajos orsz. képviselő pisztolypárbajt vívott Kovács Kálmán egri kir. főmérnökkel, ki őt egy az Egyetértésben közölt hevesmegyei választási tudósítás miatt provokálta.

Ugyancsak ez időtájt a „Nemzet” és „Egyetértés” közt folyt polémia következtében megverekeedett Csávolszky a kormány-párt lapjának főszerkesztőjével, Gajári Ödön orsz. képviselővel is. A két párbaj ügyet együtt tárgyalta utóbb a törvényszék, mely Csávolszkyra háromhavi, Kovácsra hatheti, Gajárirra egy hónapi államfogház büntetést mért.

Ma foglalkozott e kettős esettel a kir. tábla s ez jóváhagyta az előbb kiszabott büntetéseket.

Költözik a vasminiszter.

Budapest, április 25.

Baross minisztert Illaván ideiglenesen temették el és most a család Klobovácson díszes sirbortot épített neki. A vasminisztert exhumálják és Bende püspök istentiszteletet tart, s azután az új sirboltba teszik.

Vörös május.

Budapest, ápr. 25.

A főváros tele van a szociáldemokrata párt kiáltványaival, melyek első május megütlésére hívják fel a munkásokat. A kiáltványokat a vagyonos osztály ellen intézik, mely egyedül él a jólétben. A munka május 1-én egész nap szünetelni fog.

A kormány és a néppárt.

Budapest, ápr. 25.

A kormány utasította a főispánokat, szerezzenek értesüléseket a néppárt állása felől a vármegyéikben.

A nyitrai választás.

Nyitra, ápr. 25.

Nyitrán a választásnál ismét erőszakoskodások mennek végbe.

Az ellenzéki választók szavazatait tömegesen visszavetik. Eddig már több száznak szavazatát nem fogadta el Sulyovszky Dezső választási elnök különféle erőszakolt megokolás alapján.

Tegnap egy érdekes inczidens is játszódott le a Nyitrán időző Zichy Nándor és Hunyady Imre grófokkal.

Zichy Nándor gróf és Hunyady Imre gróf a választás udvarán ültek egy széken s a választási elnök oda izent nekik két csendőrről, hogy távozzanak az udvarról, különben karhatalommal eltávolíttatja őket.

Zichy Nándor gróf fölkelvén, stentori hangon felelte:

— Mondja meg az elnöknek, hogy én, Zichy Nándor gróf, választásos belső titkos tanácsos, az aranygyapjas-rendvitéze főhercegi rangban, kívánom, hogy a választási elnök jöjjön ki.

Sulyovszky választási elnök nem sokára kijött s Zichy Nándor így szólt hozzá:

— Ön bennünket karhatalom utján való eltávolítással fenyeget; miennek az alapja és czélja?

Sulyovszky meghajtotta magát, s azt felelte, hogy a rendeletet ő nem úgy értette, s csak arra kéri a gróf urakat, hogy sziveskedjenek széküket a falhoz vitetni, hogy a választók szabadon közlekedhessenek.

Hunyady Imre gróf izgatottan vágott közbe: Ha üzeni akar valamit, ne csendőrről üzentesse, hanem jöjjön ki maga.

Szulyovszky korlátlan hatalmat emlegetett, de ezután szótlannul távozott.

D. u. 6 órakor a szavazatok állása ez: Janicsra esett 916, Zichy Jánosra 846 szavazat.

Uj képviselő.

Budapest, ápr. 25.

A nyitrai választás eredménye: Janits főjegyző kapott 923, Zichy János gróf pedig 847 szavazatot, sigy Janits lett megválasztva 76 szavazattöbbséggel.

Az ellenzék a választás törvénytelenése miatt petíciót fog benyújtani az országgyűléshez, mert a Zichy választók közül igen sokat visszautasítottak jogtalanul a szavazástól.

Országgyűlés.

Budapest, ápr. 25.

A képviselőház mai ülésén Wlassics miniszter ajánlotta a recepció változatlan fenntartását.

Ilyés Bálint, Neumann Armin mellette szólottak.

Szapáry Gyula gróf módosítást adott be a két ház közötti vizsály kiegyenlítésére. Indítványozza, hogy mind a két javaslat egygye olvasztassék s a második szakaszba bevitessenek a recepció pontjai.

Wlassics ez indítványokat nem akceptálta.

Mezei Mór a javaslat mellett, míg Vajai ellene nyilatkozott.

Péchy Tamás Szapáry mellett szólalt fel, míg Apponyi Albert csak kísérletképpen fogadná el Szapáry indítványát.

Ha azonban a Szapáryét elvetnék, kész megszavazni a Wlassics Gyula kultuszminiszter indítványát.

Ezután még Polónyi Géza és Pap Géza beszéltek mire következett a szavazás.

Szapáry javaslatát elvetették és a változatlan fenntartást elfogadták.

Kossuth Ferencz a Házban.

Budapest, ápr. 25.

Kossuth Ferencz ma megjelent a képviselőházban. Kossuthot Helfy Ignác vezette a karján és a második padban foglalt helyet. Kossuthot, midőn belépett, — az ellenzék lelkes éljenzéssel fogadta.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, 1895. péntek, ápr. hó 26-án.

KORNEVILLEI HARANGOK.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR. *)

Nyilatkozat.

A „The Mutual” newyorki életbiztosító társaság a boldogult férjem, Dr. Nappendruck Kálmán által csak két évvel ezelőtt javamra kötött, és férjemnek f. é. márcziás 6-án bekövetkezett elhalálózása folytán esedékessé vált 20,000, az az **huszezer koronát** az erdélyrészi aligazgatósága után a mai napon minden levonás nélkül kezeimhez kifizette.

Midőn e gyors és minden tekintetben kifogástalan eljárásért elismerésemet ez uton is kifejezem, fent nevezett intézetet a biztosító közönségnek a legmelegebben ajánlani el nem mulasztom.

Kolozsvár, 1895. ápr. 23-án.

Özv. dr. **NAPPENDRUCK KÁLMÁNNÉ,**

szül. Medgyaszay Irma.

A „Kolozsvári Takarékpénztár”

váratlanul felmondott üzleti helyiséget, melyet előzőmmel 30 éven túl birtunk. Ellenségeim műveinek újabb kifolyásaként veszem e dolgot és mert a sok ármanykodást is megéleltem, végelhatározásom, hogy most már az **üzletet feloszlatom és Kolozsvárról eltávozzom.**

Mintán az üzlettől mielőbb szabadulni kívánok és mert számolnom kell kötelezett-seim teljesítésével is, van szerencsém tudatni, miszerint

összes raktáron levő áruimat a most érkezett újdonságokkal együtt

! minden elfogadható áron!

készpénz fizetés mellett kiárusítom.

Biztosítom a n. é. közönséget, hogy soha még ily alkalom érdekei kielégítésére nem volt, miért is kérem becses pártfogását.

Egyszersmind kivétel nélkül felszólítom adósaimat, számlájukat **f. hó 15-éig** kifizetni, különben per utján fogom behajtani.

(Az üzleti berendezés jutányosan eladó.)

Hid utca a 10 szám alatti lakásom 4 szoba összes hozzátartozókkal **jul. 1-re kiadó.**

Kiváló tisztelettel

RENDES SZIDOR.

női divat, vászon- és confectió áruház

H I R D E T É S E K.

Pályázati hirdetmény.

A Maros-Vásárhely székhelyvel ujonnan alakult „Székelybank és takarékpénztár részvénytársaság” betöltendő **könyvelői és pénztárnoki állásra** ezennel pályázat hirdettetik.

A könyvelői állással évi 1000—1200 forint, a pénztárnoki állással 800 forint fizetés jár.

Feltétlenül szükséges a magyar és német nyelv bírása szó- és írásban; a könyvelőnél teljes jártasság a könyvek önálló vezetésében, mérlegkészítéssel, kereskedelmi levelezéssel járó teendőkben.

A pályázatok, melyek úgy az elméleti, mint gyakorlati képzettséget igazoló bizonyítványokkal felszerelendők, **1895. évi május hó 10-ig** Maros-Vásárhelyre Dr. Fenyvesi Soma ügyvéd címére küldendők.

A „Székelybank és takarékpénztár részvénytársaság”
Maros-Vásárhelyt.

278. (2—2)

Sz. 1301—1895.

285. (1—2)

tanf.

Árlejtési hirdetmény.

Vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter ur f. hó 15-én 16.523. sz. alatt a mocsai állami iskola telkének bekerítésére a műszakilag helyesbített költségvetés alapján 763 frt 50 krt engedélyezett.

Ezen munka fogantatásának biztosítására folyó évi május hó 14-ik napjának d. e. II órájára a kolozsmegyei kir. tanfelügyelői irodában (Nagy-utca 34. sz.) tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb folyó évi május hó 4-én d. e. 10 óráig az említett tanfelügyelői irodában nyújtandók be. Később érkező ajánlatok nem fogadtatnak el.

Tartoznak ajánlattevő vállalkozók a munka kivételére engedélyezett összeg 5%-át bántépénzül az ajánlat benyújtása előtt a tanfelügyelőségnek letenni s az erről szóló nyilatkozat az ajánlatához csatolni.

Fenntartja magának a Miniszterium azon jogát, hogy ajánlattevő vállalkozók közül — a jutányosság szem előtt tartása mellett — a munkák kivételével azt a vállalkozót bizza meg, ki a jó és helyesen készített munkák teljesítése iránt már eleve is legtöbb biztosítékot nyújt.

Az ezen munkákra vonatkozó vállalati feltételek, tervrajz és költségvetés a tanfelügyelői irodában naponta 9 és 12 óra között megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1895. április hó 24-én.

Kozma Ferencz,
Kolozsmegye kir. tanfelügyelője.

Csinosan berendezett,
tiszta hónapos szobák
kaphatók
bármely naptól kezdve
havi 12 és 14 forintért
a Biasini-szállodában.

282. (1—3)

A bécsi nemzetközi élelmézési- és hadsereg ellátási kiállításon
„Wien-Rotunde 1894.” kitüntetéssel!

BODOKI

„**MATILD-FORRÁS**”

kristálytisztá égvényes vasas savanyúvíz.

Vérszegénységen alapuló betegségeknek, a gyomor és az idegrendszer bántalmánál és női bántalmaknál megbecsülhetlen gyógyhatású kellemes ital!

Legfelségesebb ízű „borvíz” — a maga nemében páratlan hatású „gyógyító víz”!

Elsőrangú aczél-forrás!

a melynél tisztább, egészségesebb és kellemesebb, de mindenekelőtt olcsóbb ásványvizet képzelné sem lehet.

Egy literes üveg víz ára üvegcserepéléssel 10 krajczár.

10 üveg, vagy nagyobb mennyiség vételénél megfelelő árkedvezmények.

Kolozsvárt főraktáron:

SEGESVÁRY és TÁRSAI uraknál.

Tisztelettel:

GYÖRGY JÓZSEF, a forrás kezelője.
925. (50—x) (Háromszékmegye) BODOK (Háromszékmegye.)

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE,

Budapest, Alkotmány-utca 31. szám. 172. (19—50)

A szövetséget célja: I. Olcsó közvetítés gazdas. felszerelési és fogyasztási cikkek beszerzésénél. II. Mezei gazdas. termények legelőnyösebb értékesítése. III. Hitelnyújtás a tagok részére.

Üzleti berendezés.

Sürgőnyozim: Mezőgazdák, Budapest.
Hiv. óra 1/2—1-ig és 2—5-ig.
Áruraktár címe: M. Á. V. nyugati pályaudvarán lévő közraktári vállalat XX. számú raktár.

Adriance, Platt & Co.

new-yorki gyáros

Kizárólagos képviselősege

arató- és kaszázó gépekre.

Bizomány-osztály.

Haderegellátás. — Gabonaeladás. — Erőtakarmányok vétele. — Fedezeti tőzsdei kötések.

Áru-osztály.

Összes gazdasági cikkek a legkiválóbb minőségben.
Építkezési anyagok.
Gazdasági vasemlék.
Gyapjú és hizott marha bizományi értékesítése.

Vetőmag-osztály.

Mindennemű vetőmagvak megvétele és eladása. Eredeti külföldi magvak. Heremagvak bérrostaiva.

Gazdasági gép-osztály.

M. k. államvas. gépgyára mezőgazdasági gépeinek szövetségi képviselősege.

Bánki-Csonka szabadalmazott

1, 2 és 4 lóerjű gazdasági

Petroleummotorok

képviselősege

Bergedorfi vasgyár világhírű

„**Alfa**” lefűlőző

és egyéb tejjgazdasági gépeinek

„kizárólagos képviselősege.”

V. VERMOREL eredeti

„**ECLAIR**”

permetezőinek

„kizárólagos képviselősege.”

AZ ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!

HIRSCHFELD SÁNDOR

fűszer- és csemege kereskedése.

A Borszéki forrásvizek kizárólagos főraktára.

Az ideál friss töltésű Borszéki forrásvizek megérkeztek, fél és 1 literes üvegekben kaphatók.

Figyelemztetem a n. é. közönséget, hogy ujabban Borszéki víz név alatt szekerések borszéki üvegekbe töltött idegen vizet hoznak forgalomba a közönség félrevezetésére, a zinn capsulákon a Borszéki védjegy utánzatával; ezek eredetileg nem Borszéki vizek. — Az általunk kibocsátott Borszéki vizek palackjai papirczímekével vannak ellátva.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri kiváló tisztelettel

284. (1—5)

Hirschfeld Sándor.

Európának legelső élvezeti vize!

Saját találmányu és nevemre szabadalmazott

Lóhere csépelő szerkezetet

bármelyik gépre lehet alkalmazni.

A lóherét vagy luczernát egyszeri beadással tisztán kicsépli. Naponta képes 7 mm. tul 12 mm.-ig kicsépelni.

Ezen szerkezetet házilag el lehet készíteni, csekélybe kerül. Ötven forintért hajlandó vagyok minden géptulajdonost betanítani.

Bővebb felvilágosítást levélben adhatok.

Czímem: **GOMBOS JÓZSEF** mezőgazdasági gépkezelő, u. p. Szász-Régen. 272. (2—9)

Elv: **Nagy forgalom, csekély haszon!**

ÜZLET MEGNYITÁSA

a nagyszabedű posztó-, flanel-, moldon- és divatárú-gyárnak,

fiatal erdő 10. házszám alatt.

Ere me zve: Budapest, Deesen, Pécsét, Nagy-Szebenben, Székes-Fehérvárt, Szabadkán, Bécsben, Aradon, Temesvárt.

Ezennel van szerencsém úgy a n. é. városi, mint vidéki közönségnek szíves tudomására adni, hogy a helybeli piacon,

főter 9. házszám alatt (Brukenthal-féle palota mellett)

egy a jelenkor minden igényeinek megfelelő

gyári raktárt

nyitottam.

Kezdek tiszta gyapjú posztók, flanelek, moldonok, férfi divat-kelmék, ugyszintén női esőköpeny-szövetek, utazó plaidek és katona-posztók kiszolgáltatásáról, mint saját gyártmányaimról.

Ugyszintén dus választékot tartok raktáromon külföldi posztókat, ugymint teke-asztal és különböző szegély-posztók stb. stb. Cheviot és Kamgaren szövetekből.

Midőn a n. é. közönséget lehető olcsó árak mellett, nagyban mint kicsinyben, hiteles és pontos kiszolgálásról biztosítom, magamat igen becses pártfogásába ajánlván, maradtam

kiváló tisztelettel

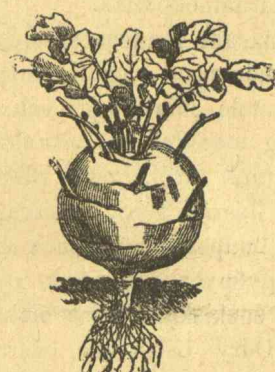
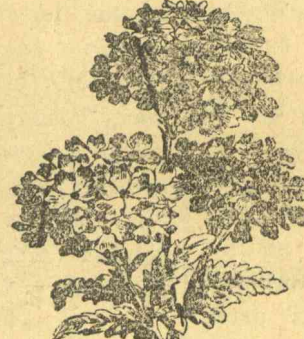
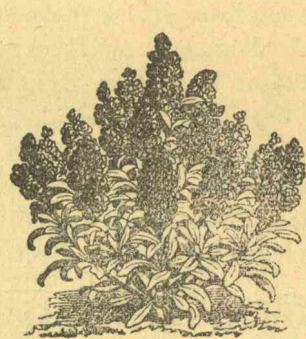
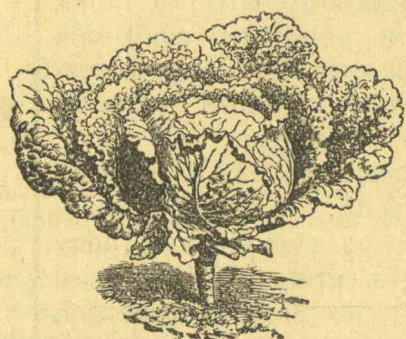
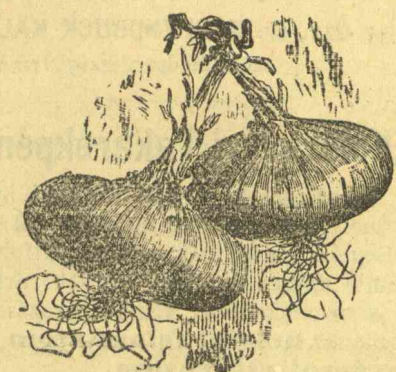
219. (9—10)

SCHOLZE ADOLF,

posztó-gyáros, (Nagy-Szeben, főter 9. sz.)

Minták kívánságra ingyen és bérmentve.

Egész friss
vetemény, virág-
és
gazdasági magvak
tisztá és megbízható minőségben
kapható:

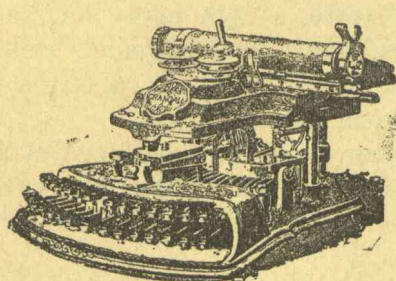
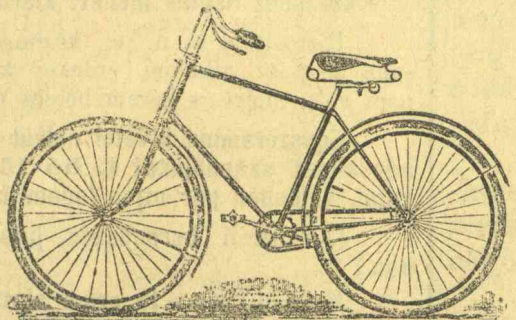

Taufer Ferencz utódánál Kolozsvárt,
erdélyrészi első és legnagyobb magkereskedésében.

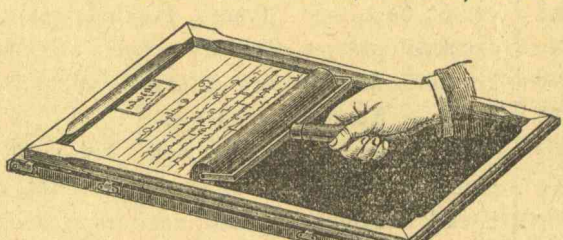
Ajánlok államilag ólomzárolt francia és magyar luczernát, lóherét, fűmagvak, répamagvak stb.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Nagy raktárt tartok az összes gazdasági gépek és eszközökből; ugymint: ekék, boronák, fűkaszázó, arató-gépek, széna-gyűjtők, cséplőgépeket kéz- és lóerőre, rosták, trieurók stb.

A kerékpár-sporthoz szükséges összes felszerelések legjobb minőségben, legolcsóbban nálam beszerezhetők. — Angol és belföldi gyártmányú bicyclik nagy választékban; továbbá a „Crandall” amerikai gyorsíró-gép, a „Kosmopolit” emeltyű rendszerű írógép, az „Edison-féle Mineograph” iratsokszorosító készülék mindig raktáron vannak és nálam gyári áron beszerezhetők.

150. (17—x)